ՆՈՒՄԵՐՈ 1735

1883 ՄԱՅԻՍ 26—27 ՐԷՆԱՇԽԷՆԳԻՀ—ՇԱԲԱԹ

ԱԼԻՔՆԱՀԸ ՄԷՆԷ

ԹԷՐԱԷՄԱՆԸ ԷՖԲԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՍԷ ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԻ ՄԻԼԻԷՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵՎԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՂՕՆԼ ԳԻՆԱԹԱԼԸՐԸ

Մէջիլիէ 20 դրուշան

ՍԱՄՊՈԼ ԻԶԻՒՆ

Պիր էնէլիք	80 դրշ.
Ալթը այլըգ	50 »
Իւչ այլըգ	30 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բոլոր թէ իրալ օլունամագլար /էյիւն

Պիր էնէլիք	220 դրշ.
Ալթը այլըգ	110 »

30 ԲԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԱԼԸՐԸ

Պէտէր սահիբրը իչուն

1 վ 2 վ Զինի սահիֆէյէ	5 դրշ.
Վիւնէիւ սահիֆէյէ	2 »

ԻՆԹԻԱՐ. Պանկա, Շիրքէթ վէ ու�մրը սարրսֆիկէյէ այիա իլանաթ.

2 վ Զիւնէիւ սահիֆէյէրէ	8 դրշ.
Վիւնէիւ սահիֆէյէ	4 »

Զիրատ ֆիւատէթ իչուն իլանաթա այրը բարարլըգ տուր։

Մէվատաթ նամիսյա տայիր պէնտէկը մէհանէնէ գարարլ օլունամագ վէ անէք օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայանագ տուր։

30 ԲԱՐԱ.

Խարբէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթբաասը, Պէրամպօլսա Պապը Ալի ճատտէսինէ։ Նումէրո 20 խանէսէ տիր։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէի մէվատաս հագգընտա Միւսիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլեկեանա միւրաճաաթ օլունամագը կիրի, քեաֆիֆէի մէքեաթիպսին տախի անրն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿԻՆԵԼԻԻԲ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պապը Բիվայախա կէօրէ, բուլահանթը միւթէասիվէրէնին ֆիլիյաթընա գարիպէն պէտ իտիլէճէք իմիշ։ (Վ-էՌ)

—

Ֆէրը պէհանընա կէօրէ, իսլահանթը ատալէտ գօմիսիօնը թարաֆընտան թանկիմ օլունան լայէհատա՝ ճէպա ժանքէմէրէրինին հուգուգը ումումիյէնէ միւթալիգ ուժուրը ճէպայէ իչուն մէմուրինը միւլիյէտ նէզարէթինտէ պուլունմայարընա վէ իճրան միւրաճաանընն տարա վէքիլէրինէ միւնհասրը պիր իմթիյազ օլմամանա գարար վերիլտիի մուհարրէր իմիշ։ Իչպու գարար Շուրա Տէվլէթէճ տախի կապալ օլունմագ իւզրէ իմիշ վէ եավասա Թասդիգ իտիմիշ իմիշ։

Քէզա կազէթաի մէգքիւրը գալինճէճ, տարա վէքիլէրի՝ մէգքիւր լայէհանընն քէնտիլէրինէ աիտ ճիհէթինտէն միւթէասիր օլարագ, ալաճիր յունիսին 18-ինճի կիւնիւ Գալաթատա թիճարէթ խանընտա պիր իճթիմա ագտ իտէճէքլէր իմիշ։ Տարա վէքիլէրի ճէմիլէթինին բէիսի Մ. Բասսալամօ մէմուրիյէթը մէգքիւրէտէն իմթիճա իմիշ։

—

Գարատաղլար իլէ Գաթօլիք Ազնավուտլար պէտինտէ շէտիտ պիր միւսատէմէ վուգու պուլմուշը էվվէլքի կիւն եազմըշ իտիք։

Ազնան սան խապէրլէրէ կէօրէ, մէրգուման Ազնավուտլար քիւլիյէթի իւզրէ Թօքանմըշլար մէ թահտիրը հուտուտ մամէլաթընա ֆիրիէն մուխալիֆէթ իմիմէք իւզրէ պիր պօզգը տախի Թուքմուշլար իսէ տէ։ Եղտարա ումուտի գօմանանը Ասիմ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Հաֆըզ բաշանըն թահթը գոմանտանընա օլարագ իւզէրլէրինէ սէվգ իտիլէն 6 թապուր ատարիր՝ մէրգուման Ազնավուտլարա 60-70 գատար թէլէֆաթ վերտիրէրէք, հէյէթլէրինի բէրիչան իմիմիշ վէ ատայիչի քեամիլէն իատէ էյլէմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրա մասլահաթկիւզարընն Մբարը մէսէլէսինէ տարը Պապը Ալիյէ պիր թագմ թէպիլտաթա պուլունտուղու պու կիւնլէրտէ բօլիթիգա տաքբէլէրինէ աէպղէնէյրը։ Հէր նէ գարար թէպիլտաթը վագբանընն նէ կիպի չէյէր օլտըգընա տայիր մանիւալտաթ ալնամամըշ իսէ տէ, Մբարընն գարբէրգ հալինէ գարը պապը պէմինէր հաղրլամագ իչուն ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինէն պապը մէթալտը ճէհտտէյի իւլերի սիրմէքտէ օլտըգը զանն ու թախմին իտիլմէքտէ տիր։

Հէր հալտէ Պապը Ալի իլէ Լանդրա գապինէթօսը պէմինտէ ահվալը Մբարիյէյէ տարը խայլը մանատար վէ մուհիմմիպիր տուրթլէլ թէաթրի նազարիյաթ իտիլտիի մուհագգագ տրը։

(Ժուրնալ ու Գոնստանդինօբ)

—

Իչիտիլտիկինէ կէօրէ, Պապը Ալի՝ եէնի թիճարէթ ահանամէսինին ագտրնա գատար էակի թարիֆալարը մէրի օմար հագգընտա Բուսխա սէֆարէթինին վուգու պուլան թէքլիֆինի գապուլ իթմէմէքտէ իմիշ։

—

Թիճարէթ ահանամէլէրինճէ միւշքիլաթը ազիմէյէ ուղրանըլտըգը մէրվի օլտըգընը վէ պու իսէ տայիի էսէֆ օլտըգընը Վ-էՌ եազըյօր։

—

Բաթէնթա նիղամնամէսինին իճրաբը հագգընտա սիֆէրաի էճնէպլիյէ թարաֆընտան պէէան օլունան իթիրազաթա Պապը Ալի հէնուզ ճէվապ վերմիշ օլմայուպ, հալպու քի յունիս իպթիտասընտան իթիպարէն նիղամնամէի մէզքիւրը մէվզիի իճրայէ վազ իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։

(ՏԱՅԻԼԻՅԷ վէ ԹԷԼԷԿՐԱՖ հավատիպերի իչէրն սոն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա։

ԱԶԳԻԱՅԻՆ

Զարչէնպահ կիւնիւ կրօն. վէ քապ. ժողովլար էվվէլա այըր այրը պիլիճթիսնա քէնարէրէ միւթէալլիգ մէվատտը բուլէթ վէ միւզաքէրէ իթիտիրտէն սոնրա, սաաթ 7ատ բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հայրէթլէրինին Նախագահութիւնը թահթընտա խառն ժողով թէչքիլ իթմիշլէր տիր։

Իչպու խառն ժողով էվվէլա Նաճարեան Գեր. Տ. Փիլիպպոս Սրբազանը Տիարպէքիր էհայիսի թարաֆընտան իսթէնիրտիկինէ տարը օրատան կէլէն թէլէկրաֆը գրաաթ իթտիքտէն սոնրա, պու պապտէ Բաթրիգը միւշարէլէյէ հազրէթլէրէրինին վերտիկի իյղահաթը իսթիմա իմիմիշ տիր։ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի Տիարպէքիրէ մուֆասալ պիր թահրիրաթ եազտրըլընը, վէ պու թահրիրաթտա Գեր. Տ. Փիլիպպոս Սրբազանընն ավտէթի միւտքին օլմամըշընը վէ օ հալտէ փափադեան Տ. Յովհաննէս վարդապետին մուվագգաթ տեղապահութիւնընը պիլդիրմէսի, նընկա Իքթիճա իմիմէլերի լազըմ կէլտիկինի Տիարպէքիր Գաւառ. վարչութիւնընա պիլտիրմիշ օլտըգընը խառն ժողովա պէյան իթմիշ, վէ ֆագաթ թահրիրաթը մէզքիւրէնին հէնուզ Տիարպէքիրէ վասլ օլմամըշընը վէ ճէվապը կէլինճէյէ գատար պիր ազ վագթ տահա պէքլէնտիքտէն սոնրա Տիարպէքիր հագգընտա գաթի պիր գարար վերիլմէսի իգթիզա իտտիկինի։ Չինքի Սթամպոլ բօսթասընա պէքլէնէնքտէն օ թէլէկրաֆին ալէյ աճէլէ եազըլմըշ օլտըգընը Բաթրիգը միւշարէլէյէ հազրէթլէրի ելավէի մէգալ էյլէմիշ տիր։

Խառն ժողով բաթրիգ հազրէթլէրինին վերտիկի շու իյղահալա իքթիճա իտէրէք, Տ. Յովհաննէս վարդապետին չիմտիրք Սթամպօլսա գալմասընա վէ Տիարպէքիրէն Ազգ. վարչութիւնա կէլէճէք օլան սան ճէվապնամէյէ պէքլէմէսինէ գարար վերմիշ տիր։

Խառն ժողով Բէմոնքն էրզինկեան Բէհինէ պիրլէթիրիլմէսինէ վէ Դիմաբաեան Գեր. Տ. Հըմայեակ Սրբազանն առաջնորդութիւնը թահթընա գօնուլմասնա տարբ օլան գարար ալէյհինտէ Տէրսաատէթտէ մուդիմ թէմանլըլարընն թագտիմ իթտիքլերի մահղէրի գրաաթ իտուպ, պունան նէթիճէի իթիրազաթընը թագտիր իթմիշ, վէ առաջնորդութիւնընը հուտուտընը թայինէ մէմուր օլան գօմիսիօնն՝ ըստորթօսընը թանգիմ ու թագտիմ իթմէսինէ տէկին, Բէմախը հալը սապղընտա իպգա իթմէյէ գարար վերմիշ օլտուղունան։ Բէմախ Առաջնորդ Տէղապանը Արժ. Տ. Վարդան քահանայ քէնտի մէմուրիյէթինտէ իպգա օլունմուշ վէ մուճիպլիճէ քէյֆիյէթլէրին բուհանլի մումանիլէյհէ եազըլմասը գարարլաշտըրըլմըշ տրը։

Մուշ Առաջ. փոխանորդը Եսայեան Տ. Կարապետ վարդապետ իսթիճա իտէրէք Ս. Կարապետ վանքընա չէքիլմիշ օլարդընը իշար իթտիկինտէն, տիւնքի խառն ժողով պիր ադ գնգթ տահա մէմուրիյէթինէ տէվամ իթմէսինի մումանիլէյհ վարդապետ եազմադա գարար վերմիշ տիր։

Մուշ Առաջնորդը Ալէքսի Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազան նիզամէն մուհասքէմ օլունուպ պէրաէթը զիմմէթի թէպէյէուն իթտիկինտէն պու պէրաէթին իլամը վերիլիպ պիր ան էվվէլ մահալը մէմուրիյէթինէ կիտէպիլմէսը մը մկի հագգընտա տախի հիւքիւմէթ թարաֆընտան չիտրէ իսթիէրք։ Մայիսին 13-ինճի գարար կիւնիւ Թիֆլիսէ պիր ֆէնա չայա տահա զուհուր իտէրէք, Պ Բաֆֆինին կիճէյէնին պիր սկամ արապայա գօնուլուպ օրթատան դայպ իսթիմիշ օլտուղը սէպէյնմիշ իսէ տէ, էրթէսի կիւնիւ Պ. Բաֆֆի կէօրիւնճէճ պու չայնընը պիտտա օլտուղու անլաշըրմըշ տրը։

Պ. Բաֆֆի չիմտիկը չէհիր իչինէ սէրպէսթ պրագըլմըշ իսէ տէ, զայֆիյէնին նէգարէթի թահթընտա պուլունուպ, Թիֆլիսէն տէ տիչարը չըգմադա միւսաատէսի եօգմըշ։

—

ՏԻՆԵՐԻ ԶԻՑՆԵՐ

Պիր մուխպիրին տիւնքի կիւն Ս. Համբարձում եօրթուսը միւնասէպէթիյլէ Ս. Փրկիչ խասթախանէսինտէ վուգու պուլան զիյնէթէ տարը էրմէնի իւլ իսպարէ կէօնտերտիկի մալիւմաթ տրը։

. . . Յէր խմբագրապետ Թէրզէմանը Նիքէար ազգագուտ [illegible]

Երէց Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ խիտ վայելուչ և համեստ կերպով կատարուեցաւ սոյն հաստատութեան տարեդարձի հանդէսը։

Ժամը երկուքին Ամեն. Ս. Պատրիարքն և յետոյ Պատուարժան Հոգաբարձութեան անդամներէն Յակոբեան Միքայէլ և Կիւմիւշիէրտանեան Տիգրան էֆէնտիները Ս. Փրկչի Հիւանդանոցը հասան որուն արտաքին դուռը երփներանգ ծաղկանց փունջերով և գոյնզգոյն դրօշակներով զարդարուած էր։ Դպրոցական երկսեռ տղայք, որոց թիւը մինչև 260ի կը հասնէր, կարգ առ կարգ կեցած էին ճանրուն վրայ, մինչև ցդուռն Ս. Եկեղեցւոյ։ Ս. Պատրիարքն ձայնաւոր մանկանց «Հրաշափառ Աստուած» շարականին երգեցողութեամբ հանդիսական սենեակը տարուեցաւ, որ Ս. պատարագի համար զգեստաւորելով ժամը երկուքը քառորդ անցած՝ իջաւ եկեղեցին, որ ի էր բարեպաշտ ժողովրդեան երիսեռ բազմութեամբ։ Ս. Պատրիարքն իր յատուկ պերճախօսութեամբ քարոզին մէջ յիշեց Պէշճեան Յ. Բութիճն Ամիրայն և այն ամէն ազգային բարերարներն, որք ի սկզբանէ անտի մինչև ցարդ սոյն հաստատութեան օժանդակած էին. օրհնեց նմանապէս արդի մեղուական Հոգաբարձութիւնը և գոհութեամբ յիշատակեց նորա դեր ի վերոյ ջանից չնորհիւ 650ի չափ պատասխարելոց արդի հանդիսութիւնն ու բարեկեցութիւնը։

Ս. պատարագի աւարտումէն յետոյ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ վասն հանգուցեալ հոգւոց Պէշճեան, Տատեան, Պալեան Ամիրայից և համայն բարերարաց, և ապա եկեղեցական հանդիսիս Ս. Պատրիարքն ու պատուաւոր հիւրերն հանդատեան սենեակն առաջնորդուեցան, ուր օշարակ հրամցուելէ յետոյ՝ գնացին ի ճաշարանն ժամը 4ին։

Ս Պատրիարքն ինք անձամբ բաժակ առաջարկեց վասն բարեբաստիկ կենաց Օսմանեան Վեհ. Կայսր Սուլթան Համիտ Խանի, և իւր արդարադատութեամբ նախարարութեան, և Ս.Փրկչի արդիւնաւոր Հոգաբարձութեան, և յանուն անմահ յիշատակի Պէշճեան Յարութիւն ամիրայի և այլոց հանգուցեալ ազգասէր բարերարաց։ Ս. Պատրիարքի այս բարեմասիթութենէն յետոյ Հոգաբարձութեան կողմէ բաժակ առաջարկուեցաւ նմանապէս վասն կենաց Նորին բարձր Սրբազնութեան, որ պատասխանեց թէ յանձամամոհ կ'լինի այդ տեսակ բարեմասիթութիւններէ՝ երբ տեսնէ Հիւանդանոցի խարխուլ շէնքին վերանորոգութիւնը ընորհիւ արդի ժրաջան և բարեպաշտ Հոգաբարձութեան։

Այս միջոցին երբ վարը Հիւանդանոցի ներքին պարտէզին մէջ ներդաշնակաւոր եղանակաւ նուագարանք կը հնչուին, Ս. Պատրիարքն բաժակ առաձարկեց ազգային բարերար Երևանեան գերդաստանի և նոյն գերդաստանի բարձրատիտան անդամներէն Աբրահամ բաշայի կենացն համար, որ նոյն օրուան հացկերութիւն համար 40 օսմանեան ոսկի յղած էր։ Հոգաբարձութիւնն, համայն հանդիսականք «կեցցէ Աբրահամ փաշա» ազաղակելով եռանդագին չնորհակալութիւն յայտնեցին։

Հացկերութիւն յետոյ ժամը վեցին ատենները Ս. Պատրիարքն պար առեալ եկեղեցական և աշխարհական պատուաւոր անձերէ՝ մի առ մի շրջեցաւ Ս. Փրկչի Հիւանդանոցի բոլոր յարկերը, մխիթարեց և օրհնեց բոլոր պատասարելոները։

Ապա Նորին Սրբազնութիւնն վարժարանն այցելելով օրհնեց դպրոցական մանկտին, յորդորելով որ երախտագիտութեանչգացուցէ սուրբ պահեն միշտ իրենց սրտին մէջ, և Հոգաբարձութիւնը մատանիչ ընելով՝ չեշտելով ըսաւ նոցա. «ահա Ազգին մեծ մարդերը, ահա ձեր բարերարները, նմանող եղէք նոցա, և միշտ երախտագէտ։»

Ժամը ութին Ս. Պատրիարքն Հիւանդանոցէն մեկնեցաւ, օրհնելով նաև խուռներամ ժողովուրդը, որ գունդագունդ դիմած էր հոն ի մխիթարութիւն և ի սփոփանս համայն պատասարելոց։

Զանց կ'ընենք յիշատակել աստէն այն դրամական նուէրներն, զորս ընծայեցին Ս. Պատրիարքն ու հանդիսական բարեպաշտ ուխտաւորք, վի արդէն Հոգաբարձութիւնն բարի սովորութիւն ունի հրատարակել [illegible] ու նուէրներն ի գիտութիւն և ի գոհութիւն համայն ազգին։

Մեամ խորին յարգանօք

1883 մայիս 26 . . .

Կ. Պոլիս

—

Հայ. Տաճ. Գաղ. լեզուաց ըստ բաւականին վարժ երիտասարդ մը կը փափաքի դիւրամատչելի ամսաթուական վաճառականներու, փաստաբաններու և կամ որ և է պաշտօնատուն մէջ գրագրութեան պաշտօն վարել։

Ուզողը կրնայ դիմել լրագրոյս խմբագրատունը։

3 2

ՄԻՒԶԱՅԷՏԻ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Տէօրթ ատէտի քեամիլէն ճէտտտ օլան վէ էքսէրիսի Բարիզին մէշհուր Պէնտէր ֆապրիգասընտա իմալ իտիլմիշ պուլունան լանտա, գուբէ, վիգթօրիա, գալէշ, բանէէ, վէ գօշում արապալար, եէնի գօշումլար վէ գատրն վէ չօճուգլար իչուն ալաֆրանկա վէ ալաթուրքա պարկիր էյէրլերի վէ 8 բէս արապա ատը՝ մայիս 27ինէ միւսատրֆ օլան կէլէճէք ճումա վէ էրթէսի բազար կիւնլէրի, ալաթուրգա սատթ 4տէն 9ա գատար Պէյօղլունատա։ Ազգ ճամիսի գուրպինտէ Գրուսա նամ սօգագատա վագը 20 Նիսէրօ իլէ մուրագդամ Լը Բիշ նամ արապալըգատա մէզատ օլունաճաղը, վէ իսթէյէն՝ մահէլլի մէզքիւրը հէր կիւն զիյարէթ իտէպիլէճէկի, վէ միւղայէտէնին՝ լիրան Օսմանի 100 դրուշ հիսապլյա նագտէն վուգու պուլաճաղը իլան օլունուր։

23 մայիս 1883 Լ. ու Գ-Բրօ

Տէրսաատէթ 5—2

ՇԱԽ ԿԵՐԹՈՂՈՒ

(Ս. ԳՐԻԳՈՐԻ ԱՌԱՔԵԼՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ)

Գ

(1734 թվականից առաջ)

ՍԱՀԱՆԱՎՈՒ ԱՇՈՒՆՈՒ

Ես, Սարգիս Գրիգորի Ղարիբեանս, Ամասիոյ գաւառի Գոնաղ գիւղի բնակիչ, գրեցի զայս գրիչս ի Ամասիոյ գաւառի Գոնաղ գիւղի՝ Սուրբ Գրիգորի անուանեալ եկեղեցի՝ ի Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի՝ Աստուծոյ Որդւոյ՝ Հոգւոյն Սրբոյ՝ Հայր մեր՝ Ամէն։

Ի թուականութեանս Հայոց՝ Ռ.ՃԼԳ. (1734) ամի։ Ի Հայոց Գրիգոր Պատրիարքութեան ժամանակս։ Ի Սարգիս Գրիգորի՝ Ամասիոյ գաւառի Գոնաղ գիւղի՝ Սուրբ Գրիգորի եկեղեցի՝ ի Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի՝ Աստուծոյ Որդւոյ՝ Հոգւոյն Սրբոյ՝ Հայր մեր՝ Ամէն։

Ես, Սարգիս Գրիգորի Ղարիբեանս,

ԽՎԺՈՂՔԻՆ

(Վերջ)

Մեր Հարդարեանը վաղ վիճակեցին բանում հարիւրամեայ մեծ մեծ մեկնիչ տիպերի հղկելու վազելու դարձեալ մեծ հոգեբանները մեր Հարդարեանի տեղերում ինչպէս ասենք Հարդարեանի հոգեբանութիւնը ամենայն դեպք

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՊՈԼԻՍԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ԵՎ ՆՈՐԱՆՇԱՆՎԱԾ ԱՆԴԱՄ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

Ինչպես հայտնի է, Պոլսի Ազգային Սահմանադրական Ժողովի նախագահ Գարեգին Փաշան, Ազգային Սահմանադրական Ժողովի անդամ Գարեգին Խան Գալֆայանը